

تدوین مدل راهبردی توسعه کارآفرینی در صنایع کوچک

امیر شهسوار جلاوت ۱

چکیده:

امروزه در نقش و اهمیت صنایع کوچک و متوسط در رشد و توسعه اقتصادی کشورها تردیدی وجود ندارد هر دو گروه کشورهای صنعتی در حال توسعه با سیاستگذاری و برنامه ریزی لازم درصدد ساماندهی رفع موانع و مشکلات بهبود فضای کسب و کار و فراهم ساختن زمینه لازم به منظور بهره گیری هرچه بیشتر از این صنایع در راستای توسعه کارآفرینی، حل معضل بیکاری افزایش ارزش افزوده و صادرات صنعتی، توسعه منطقه ای و کمک به بهبود توزیع درآمد در جامعه و موادی از این قبیل می باشد گرچه در خصوص تدوین و برنامه ریزی و توسعه صنایع کوچک و متوسط طی سالیان اخیر تمرینات بسیار مناسبی در جهان کسب گردیده است که می تواند مورد استفاده کشور ما نیز قرار گیرد لیکن انجام مطالعات و بررسی های لازم از وضعیت موجود این صنایع در کشور و تبیین وضعیت آنها به منظور بهره گیری از تجربیات فوق گام ضروری و اساسی می باشد در این مقاله ضمن بررسی الگوهای توسعه صنایع کوچک و متوسط طی سالیان اخیر تجربیات بسیار مناسبی در جهان کسب گردیده است که می توان مورد استفاده کشور ما نیز قرار گیرد پرداخته و ارائه می گردد.

کلیدواژه: توسعه کارآفرینی، صنایع کوچک، مدل راهبردی توسعه، فضای کسب و کار

همایش ملی ایده‌های کارآفرینی و فرصت‌های جدید کسب و کار

۱- کارآفرینی و راهبردهای توسعه آن

چنانچه در تعاریف مختلف در ارتباط با کارآفرینی در کتب و مقالات علمی وجود دارد اتفاق نظر کلی در خصوص مفهوم و تعریف کارآفرینی به وجود نیامده است چنانچه دو دیدگاه‌های دانشمندان علوم رفتاری، مدیریت و اقتصاد از این متعدد به این موضوع نگاه شده است ولی تعریف کاربردی که در این تحقیق بیشتر به آن پرداخته است عبارتست از اینکه کارآفرینی عامل تغییر به خلق کسب و کارها جدید توسط فرد یا گروه‌های کوچک می باشد لازم به ذکر است که تا دهه ۱۹۸۰ سه موضوع کارآفرینی را به جلو رانده است که عبارتند از موج اول انفجار عمومی مطالعه و تحقیق در قالب انتشار کتابهای درخصوص زندگی کارآفرینان و تاریخچه شرکتهای آنها و چگونگی ایجاد کسب و کار شخصی و شیوه های سریع پولدار شدن موج دوم که به تدریج ایجاد گردیده ارائه رشته های آموزشی کارآفرینی در مقاطع تحصیلی در حوزه های مهندسی و بازرگانی که این دوره از اواخر دهه ۱۹۶۰ در چند دانشکده آغاز شده و تاکنون ۵۰۰ دانشکده در ایالت متحده و کانادا تدریس گردیده است و موج سوم افزایش علاقمندی دولتها به تحقیقات در زمینه بنگاههای کوچک با هدف تشویق رشد شرکتهای کوچک و همچنین تحقیق درنوآوریهای صنعتی که در این تحقیقات دانشمندان علم اقتصاد بیشتر به جنبه توسعه و رشد اقتصادی ناشی از کارآفرینی و کارکردهای آن در این بحث پرداخته اند در این مقاله نیز هدف ما پرداختن به جنبه های اقتصادی و توسعه اقتصادی ناشی از کارآفرینی است.

۱-۱ کارآفرینی از دیدگاه اقتصاد دانان

مفهوم کارآفرین و کارآفرینی اولین بار مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفته است و تمامی مکاتب اقتصادی از قرن شانزدهم میلادی تاکنون به نحوی کارآفرینی را در نظریه های اقتصادی خود تشریح نموده اند که در ادامه به معرفی این دیدگاهها خواهیم پرداخت .

در اوایل قرن هجدهم «برنارد دوپلدر»^۱ دانشمند اقتصاد در فرانسه تعریف فراگیری را ارائه نمود که عبارت بود از خریداری کار و مواد اولیه به بهایی نامعین و به فروش رساندن محصولات به بهایی طبق قرارداد.

ریچارد کانتیون^۱ در حدود سال ۱۱۷۳۰ بین زمین داران، دستمزد بگیران و کارآفرینان تمایز قائل شد او به سه عنصر اصلی در خصوص فعالیت کارآفرینان اشاره نمود که عبارتند از ۱ - فعالیت در یک محیط عدم قطعیت

^۱ Bernard F. De Belidor

۲- در صورت نداشتن توانایی برای فعالیت اقتصادی از فساد و تباهی خاصی مواجه می‌شوند.

۳- اینکه آنها سرمایه اولیه را خودشان فراهم می‌آورند.

آدام اسمیت^۱ با آنکه کانتیلون بر تکلی وی آشکار است نقش کارآفرینی را در صحنه فعالیت فراگیر اقتصادی بسیار جزئی می‌دانست ولی معتقد بود که کارآفرین سرمایه فراهم می‌آورد اما هرگز نقش بیشتر و هدایتگرانه ندارد جان باتیست سی^۲ اشراف زاده و صنعتگر فرانسوی در اثر خود تحت عنوان «پرسش و پاسخ در اقتصاد سیاسی» درباره کارآفرینی می‌نویسد که کارآفرین عاملی است که تمامی ابزار تولید ترکیب می‌کند و مسئولیت ارزش تولیدات، بازیات کلی سرمایه ای را ک بکار می‌گیرد ارزش دستمزده ، بهره و اجاره ای که می‌پردازد و همچنین سود حاصل را بر عهده می‌گیرد.

برخلاف فرانسویان که تعاریف نسبتاً منسجم و گسترده ای را از کارآفرینان ارائه می‌نمودند انگلیسی ها سه اصطلاح متفاوت را در خصوص کارآفرین به کار می‌گرفتند که عبارت بودند از «ماجراجو» و «متعهد» و «کارفرما» این واژه در سال ۱۸۴۸ جان استیوارت میل^۴ به کارآفرینی (Entrepreneur) ترجمه به زبان انگلیسی نمود او کارکرد و عمل کارآفرین را شامل هدایت ، نظارت و کنترل و مخاطره پذیری می‌دانست و عمل تمایز کننده مدیر و کارآفرینی را مخاطره پذیری معرفی نمود. در اواخر دهه ۱۸۷۰ «فرانسیس واگر»^۵ وجه تمایز سرمایه دار و کارآفرینی را مورد تاکید قرار داد و کارآفرینان را مهندسان پیشرفت صنعتی و عوامل اصلی تولید خواند

آلفرد مارشال^۶ در اثر خود تحت عنوان «اصول علم اقتصاد» تغییر وضعیت را که ویژگی ذاتی کسب و کارهای بزرگ دارای مدیریت مستقل تلقی می‌شد درک کرده بود وی معتقد بود آن صفات عمومی که ویژگی دست اندرکاران کسب و کارهای جدید است باعث گسترش ابعاد کسب و کار می‌شود.

ژوزف شومپتر^۷ با تالیف کتاب «نظریه توسعه اقتصادی» در ترجمه آن به زبان انگلیسی در همان سال و در دوران روکرد بزرگ اقتصادی سبب شد تا در نظر او در خصوص نقش محوری کارآفرینان در ایجاد سود از دیدگاهی تازه مورد ترجمه قرار گیرد بر طبق نظر « شومپتر» هم بهره و هم سود ناشی از تغییرات در محیطی ایستا وجود نخواهد داشت تحول نیز به نوبه خود حاصل کار نوآوران کسب و کار با

^۱ R.Cantillon

^۲ Adam smith

^۳ Jean Baptistesay

^۴ J.S. Mill

^۵ Fran cis A. walker

^۶ Alfred Marshall

^۷ Joseph Schopmeter

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

کارآفرین خواهد بود. بر طبق نظریه شومپیتر کارآفرین نیروی محرکه اصلی در توسعه اقتصادی است و نقش وی عبارتست از نوآوری یا ایجاد ترکیب های تازه از مواد

ویکلن^۱ کارآفرینی را یک متغیر میانجی می داند واز ویژگی تسریع کنندگی برای تشریح کارآفرینی در توسعه اقتصادی استفاده می کند وی معتقد است که کارآفرینی به عنوان یک تسریع کننده جرقه رشد و توسعه اقتصادی را فراهم می آورد او چهار دسته از عوامل را برای ظهور کارآفرینی مهم می شمارد.

۱- عوامل اقتصادی: مزیت های بارز و فراهم بودن سرمایه

۲- عوامل غیر اقتصادی: مقبولیت کارآفرین و کارآفرینی (فرهنگی) تحریکات اجتماعی ، امنیت و عواملی هم چنین طبقه اجتماعی قدرت و کنترل

۳- عوامل روانشناختی : نیاز به توفیق به انگیزه ها و مخاطره پذیری

۴- ترکیب عواملی تولید : به منظور ایجاد تغییر در تولید، محصولات و خدمات

با بررسی دیدگاههای مختلف اقتصاددانان در تعریف واژه کارآفرین ویژگی ها و کارکردهای این تعاریف مبتنی بر فعالیتهای متعدد فرد کارآفرین. کارآفرینی در بطن تئوریهای اقتصادی متبلور گردیده و از قرن نوزدهم تا دهم ۱۹۶۰ تنها اندیشمندان اقتصادی به آن می پرداختند که بعد از آن همراه با گرایش تحلیل های اقتصادی به استفاده از شیوه های آماری و ریاضی عملا از تئوریهای اقتصادی حذف گردید در تئوریهای اقتصادی شش کارکرد عمده به عنوان کارکردهای مشترک در خصوص کارآفرینان که در جدول ذیل به آن اشاره می گردد.

نقش کارکردی	نظریه پرداز اصلی
معامله گر	ریچارد کانتیلون
هماهنگ کننده	ژان باتسیت سی

^۱ P. wilken

مالک محصول	فردریک هاولی
نواور	ژوزف شومپیتر
تصمیم گیرنده	فرانک نایت
واسطه	ایزائیل کرزنز

منبع کارآفرینی (تعاریف - نظرات - الگوها دکتر احمد داریانی

۳-۱ کارآفرینی و مدل‌های شکل‌گیری آن

تلاش محققین در ارائه مدل‌های کارآفرینی با توجه به جنبه‌های مختلف شکل می‌گیرد که از جمله آنها رویکردهای رفتاری و رویکرد ویژگی‌های فردی و شخصی افراد برمی‌گردد و براساس چارچوب‌های روان‌شناسانه و ارائه تعریف کارآفرینی مبنی بر ویژگی‌های فردی مربوط می‌شود در این مقاله بیشتر مدنظر مدل‌های فرایندی است که براساس نگاه جامع‌نگر و بیشتر مبتنی بر محیط حاکم بر فرآیند کارآفرینی است ارائه گردیده است. این مدل‌ها خود به دو دسته رویدادی و چند بعدی تقسیم بندی می‌گردند که به بررسی‌های خواهیم پرداخت.

۳-۱-۱ مدل‌های فرآیندی رویدادی

در این مدل‌ها فرد کلیه فعالیت‌های کارآفرینانه را برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل می‌نماید و در این بین مفاهیمی وجود دارد که بر هر رواد در فرایند کارآفرین نه تاثیر می‌گذارد. دانشمندان ارائه دهنده این مدل‌ها معتقد هستند که بروز برخی محیطی و تاثیر آن بر فرد نقش بسیار تعیین کننده ای در تصمیم وی به کارآفرین شدن دارد. مهمترین مدل‌های مبتنی بر فرایند رویداد عبارتند از

۳-۱-۱-۱ مدل رویدادی آلبرت شاپیرو

آلبرت شاپیرو استاد دانشگاه ایالت اوهایو پیشنهاد کرد که بیش از اینکه بر فرد کارآفرین تمرکز صورت گیرد باید به «رویداد کارآفرینی» توجه شود و او اشاره نمود که یک رویداد کارآفرینی شامل موادی چون ۱- ابتکار ۲- مدیریت اجرائی ۳- استقلال نسبی ۴- مخاطره پذیری می‌باشد و مدل زیر را برای توسعه کارآفرینی پیشنهاد نمود.

۳-۱-۱-۲ مدل رویدادی فرای

در این مدل که توسط فرای بیان گردید که عامل اصلی در توسعه کارآفرینی و تاسیس شرکت مطع گردید که عبارتند از

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

- ۱- متغیرهای مقدم یا پیشینه
- ۲- متغیرهای تسریع کننده و یا حرکت دهنده
- ۳- متغیرهای توانبخشی خر یک از این عوامل به عنوان نیروهای انگیزشی در تصمیم گیری کارآفرین دخالت دارند که به طور شماتیک مدل بصورت زیر بیان می گردد.

Archive of SID

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

احتمال تشکیل شرکت		عامل نیروبخش		عامل تسریع کننده		عامل پیشینه
تاسیس شرکت		فرصت	×	از دست دادن شغل	×	خلاقیت
				ابداع یا فکر نو		زمینه
		منابع		پیشنهاد شراکت		شخص صیت
						تجربه گذشته
						تحصیلات

که بصورت ریاضی نیز بیان گردیده است

$$L = \sum A_i \times \sum T_i \times \sum E_k$$

A_i = متغیرهای پیشینه

T_i = متغیرهای تسریع کننده

E_k = متغیرهای نیروبخش

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

۱-۳-۱-۳ مدل رویدادی ویلیام بای گریو

از دیدگاه این دانشمند رویداد کارآفرینی مبتنی بر عامل شخصی، روانی، محیطی می باشد و این عوامل هستند که باعث بوجود آمدن یک موسسه جدید می گردد. مدل پیشنهادی این دانشمند در قالب چارچوب شماتیک زیر قابل بررسی است.

۱-۳-۲-۲ مدل‌های فرآیندی چند بعدی

در این نوع مدلها چارچوب چند بعدی بوده و کلیه عوامل را شامل می شود که عبارتند از خرده کارآفرین، ویژگی های او، مهارتها و سبک های مدیریتی او، فرهنگ، استراتژی، ساختار و نظام و سازمان که به تعدادی از مهمترین این مدلها به شرح ذیل اشاره می گردد.

۱-۳-۲-۱ مدل فرآیندی «جفری تیمونز و دیگران» در این مدل محیط، ویژگی های شخصیتی، انگیزه ها، رفتار، اهداف و نتایج موردتوجه قرار گرفته است و بر توانایی سرمایه گذاری در فرصت ها تاکید گردیده و کارآفرین در این مدل فردی است که دارای مهارتهای چندگانه است. شک شماتیک مدل به شرح زیر است

۱-۳-۲-۲-۲ مدل چند بعدی ویلیام گارتنر

در این مدل چهار عنصر اصلی در فرایند توسعه کارآفرینی مدنظر قرار گرفته است که نهایتاً منجر به ایجاد یک شرکت یا موسسه نوپا می گردد که در شکل شماتیک ذیل به آن پرداخته شده است .

۱-۳-۲-۳-۳ مدل فرایندی چل و چاورس

این دو دانشمند یکی از جامعترین مدل‌های کارآفرینی را مطرح نمودند که شامل ویژگی های شخصیتی و عناصر شناختی می باشد و بر قدرت سرمایه گذاری در فرصت ها که با تجهیز مخالف بود تاکید نمودند مدل پیشنهادی به شکل شماتیک زیر بیان گردیده است.

۱-۳-۲-۴-۴ مدل فرایندی استیونسون و دیگران

این دانشمند فرایند شکل گیری و توسعه کار آفرینی را ایجاد ارزش از راه تشکیل مجموعه منحصر به فردی از منابع بهره گیری از فرصت ها تلقی نمود و دراین فرایند هر بعد را حاصل فرایند کسب و کار بیان کرد که به شرح ذیل مدل پیشنهادی گردید است

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

بند اصلی در کسب و کار	عنصر فرآیند کارآفرینی
گرایش استراتژی	ارزیابی فرصت
پایبندی به فرصت	پرورش مفهوم کسب و کار
تخصیص منابع	ارزیابی منابع لازم
تسلط بر منابع	دستیابی به منابع لازم
ساختار مدیریت	اداره و بهره برداری از فعالیت اقتصادی

که البته در این مدل ابعاد و عناصر به تفصیل توسط این دانشمند توضیح داده شده و بر مبنای آن می‌توان در جهت توسعه کارآفرینی در یک جامعه یا منطقه قدم نهاد. و عناصر فرایند در دو بعد مسائل مربوط و روشهای ارزشیابی و تکمیل آن بیان می‌گردد.

۵-۲-۳-۱ مدل یکپارچه «کارآفرینی نیاوالی و فوکل»

این دو دانشمند در مطالعات خود چهار عنصر اصلی محیطی را مبنا قرار دادند که تاثیر آنها در تقویت یا تضعیف فرایند تشکیل شرکت های نوپا موثر است این چهار عامل عبارتند از:

- ۱- رویکرد و سیاستهای دولت
- ۲- مهارتهای شغلی و کارآفرینی
- ۳- شرایط اقتصادی و اجتماعی
- ۴- حمایت های عالی و غیر عالی

۳-۳-۱ سایر مدل‌های کارآفرینی

مدلهای متعدد دیگری نیز توسط اندیشمندان مطرح گردیده است که می‌توان به برخی از آنها که در قالب مدل‌های فرایندی و محتوای طرح نشده اشاره نمود که مبتنی بر مطالعات اندیشمندان در سالهای اخیر بوده است.

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

۱-۳-۱ مدل تیمونزا^۱

در این مدل تیمونز فرایند کارآفرینی را ناشی از فرصت تلقی می‌کند و کارآفرین باید توازنی مطلوب بین مولفه‌های به وجود آورد

۱-۳-۲-۲ مدل زیمر و اسکار بورگ^۲

این مدل که برگرفته از نماد مهره‌های بازی دو مینو بنا نهاده شده است نگاه اساسی به فرصت شناسی دارد

۱-۳-۳-۲ مدل سلمان^۳

این دانشمند مدل خود را براساس تمرکز بر روی محیط کسب و کار بنا نهاده است. در این مدل انسان‌ها و منابع با استفاده از فرصت‌های موجود و با تکیه بر شرایط محیط حاکم بر کسب و کار اقدامات موثر را برای شکل‌گیری شرکت جدید و توسعه کارآفرینی انجام می‌دهند

۱-۳-۳-۴ مدل کراتکو^۴

این دانشمند رویکردهای کارآفرینی را به دودسته نگرش کلان و نگرش خرد تصمیم نمود او معتقد می‌باشد که در نگرش کلان متغیرها تحت کنترل کارآفرینی نبود و در نگرش فرد معیارهای مورد استفاده بطور نسبی در کنترل کارآفرین می‌باشد. وی سه نگرش فرایندی را برای کارآفرینی پیشنهاد نموده است که در زیر بدان اشاره می‌گردد.

نگرش کلان	مکتب تفکر محیطی
	مکتب تفکر اقتصادی و سرمایه
	مکتب تفکر تحول و جاگزینی
نگرش خرد	مکتب تفکر رفتار کارآفرینی (مکتب انسانی)
	مکتب تفکر فرصت برای مخاطره

^۱ Timmons Model :Entrepreneurship. Robort.D.Hisrich .P.Peters ۲۰۰۴ the Mc Graw Hill Co. Inc

^۲ T.W. zimmer .N.M.Scarborough: Essontial of Enterpreneurship and small Business Mangement :Prentic cHall Publishing commpony ۲۰۰۴

^۳ Sahlman et al ; the Entrepreneurial venture : ۱۹۹۹

^۴ D.F. kuratko .Entrepreneurship in the Twenty – firstcentury :Thomson publishibg .co. ۲۰۰۴

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

مدیریت و توسعه یک شرکت کارآفرینی	حرکت از ایده به سوی شرکت کارآفرین	پردازش ایده های موفق کسب و کار	تصمیم گیری برای کارآفرین شدن
۱۱- زمینه های بازاریابی منحصر به فرد	۶- ایجاد تقسیم کار آفرین	۲- شناسایی فرصت و پردازش ایده ها	۱- آشنایی با کارآفرینی
۱۲- حفظ دارایی معنوی	۷- اریابی مالی مخاطره	۳- تحلیل امکان پذیری	

مکتب تفکر فرمول بندی استراتژیک	
--------------------------------	--

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

۱۳- ارزیابی چالش‌های رشد	۸- پایه ریزی اصول صحیح - اخلاقی و قانونی	۴- تحلیل صنعت و رقبا	
۱۴- استراتژی رشد شرکت	۹- تدوین یک طرح کسب و کار	۵- توسعه مدل موثر برای کسب و کار	
۱۵- شعبه و نمایندگی	۱۰- سرمایه گذاری و تامین مالی		

۱- نگرش فراگیر

۲- نگرش چند بعدی

۳- نگرش ارزیابی کارآفرینی

۵-۳-۱ مدل برینگر^۱

در این مدل فراین کارآفرینی و شکل گیری آن در چهار گام بیان گردیده است که عبارتند از گام اول تصمیم گیری برای کارآفرین شدن گام دوم پردازش ایده های موفق کسب و کار گام سوم حرکت از ایده به سوی شرکت کارآفرینی گام چهارم مدیریت و توسعه یک شرکت کارآفرین این چهار گام در ۱۵ عمل به شرح جدول زیر فرایند کارآفرینی را شکل می دهد.

با عنایت به اینکه در این مقاله به علت توسعه SMI ها نیازمند به یک مدل مبتنی بر توسعه کارآفرینی هستیم مدل‌های تجربه شده در کشورهای جهان تا حد امکان شناسایی و معرفی گردید این مدلها از منظرهای مختلف قابل تحلیل و ارزیابی است و استفاده از آنها نیازمند بررسی شرایط محیط و عوامل موثر در آن در مناطق مختلف می باشد که در محل خود مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۲- تجربیات توسعه صنایع کوچک در جهان

در این بخش به بررسی جایگاه صنایع کوچک (SMI) در جهان و ایران بالخصوص در عرصه توسعه اقتصادی خواهیم پرداخت و نقش کارآفرینی را در توسعه و شکل گیری این صنایع در کشورهای

^۱ Bruce.R.Barringer :Entrepreneurship successfully Launching New ventures: Prentice Hall ۲۰۰۶

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

مختلف از جمله توسعه نیافته و در حال توسعه بررسی خواهیم نمود. لازم است اشاره گردد که توسعه صنعتی در سالهای اخیر سیاستگذاران کشورهای در حال توسعه را واداشت تا نسبت به محدودیت‌های موجود و آنچه را که در عمل بنام «ریزش قطره‌ای» معروف شده است و در کارخانجات بزرگ صنعتی و سرمایه بر که معمولاً بسیار به واردات و مواد اولیه خارجی وابسته هستند آگاه و هوشیار نماید. لذا با عنایت به شکست بنگاههای صنعتی بزرگ در افزایش نرخ جذب کار گروه وابستگی شدید به منابع خارجی و مواد اولیه غیر بومی سیاستگذاران بسیاری از کشورهای در حال توسعه به سمت صنایع کوچک روی آوردند و دلایل عمده آن این بود که این صنایع دارای ویژگی‌های خاص در ایجاد اشتغال ریشه کن کردن فقر، بهبود توزیع درآمد و برآوردن نیازهای اساسی کشورها بودند و استعدادهای بالقوه توسعه در صنایع کوچک با حمایت جزئی با هزینه‌های نسبتاً پایینی تبلور می‌نمود و این صنایع نسبت به صنایع بزرگ از سرانه سرمایه‌گذاری پائین برخوردارند و عمدتاً از منابع داخلی بهره می‌گرفتند در این بخش به بررسی تجربیات توسعه صنایع کوچک در برخی از کشورهای مهم و تاثیرگذار که توانسته اند اقتصاد خود را با این صنایع رشد دهند خواهیم پرداخت.

۱-۲ صنایع کوچک: تعاریف و مفاهیم بنیادین

مفهوم اصلی و تعریف صنایع کوچک در کشورهای مختلف متفاوت بوده و اتفاق نظر کلی در این خصوص وجود ندارد معیارهای مختلفی را برای دسته بندی صنایع در نظر گرفته اند که اهم معیارهای مطرح در این ارتباط عبارتند از میزان اشتغال نیروی انسانی، سرمایه گذاری انجام یافته، میزان فروش محصول، وجود واحدهای تحقیق و توسعه و... که جدول زیر نشان دهنده وضعیت معیارهای مطرح در تمرین صنایع کوچک در کشورهای مختلف جهان می باشد.

شاخص کیفی	شاخص کمی
استقلال - قادر به کنترل بازار نیست	تعداد کارکنان - سرمایه - گردش
مسیر = مالک	سرمایه - دارایی - سهم بازار
مدیریت برمی آید	مدیر از کل سایت
	غالباً از دو شاخص حداقل بهره گرفته شده است.

در کشورهای مختلف جهان تعاریف متعدد و متنوعی را از صنایع کوچک ارائه نموده اند که برخی از آنها در کشورهای APEC به شرح جدول زیر اشاره می گردد.

تعریف صنایع کوچک از دیدگاه کشورهای عضو APEC

کشور	کارکنان		دارایی	گردش سرمایه
استرالیا	۲۰۰		۲۰۰ AUD ۲۲۹ میلیون میلیون دلار	۵۰ AUD یا ۱۰۰ میلیون ۵۷ یا ۱۱۵ میلیون دلار
کانادا	۵۰۰			درآمد ۵۰ CAD میلیون ناخالص (۵۰) میلیون دلار)
چین	۲۰۰۰		۴۰۰ CNY ۴۵) میلیون (میلیون دلار)	۳۰۰ CNY میلیون (۴۱) میلیون دلار)
کره جنوبی	۳۰۰	۸ KRW میلیارد (۸/۶) میلیون دلار)		
مالزی	۱۵۰			۲۶ RM میلیون ۷/۵ میلیون دلار
مکزیک	۵۰۰			
فیلیپین	۲۰۰		۱۰۰ HP میلیون (۲/۴) میلیون دلار)	

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

چین تایپه	۲۰۰	۸۰ NT\$ میلیون (۵/۲) میلیون دلار)		
تایلند	۲۰۰		۲۰۰ THB میلیون (۵/۹) میلیون دلار)	

منبع

مرکز نوآوری SME اپک ۲۰۰۶ IME (بانک مرکزی جمهوری چین (تایوان) در کشورهای دیگر نیز تعاریف دیگری وجود دارد که از جمله آنها اتحادیه اروپا و آمریکا است که در جدول ذیل اشاره می‌گردد.

اتحادیه اروپا - تعریف صنایع کوچک

ترازنامه اصلی	گردش سرمایه	اشتغال	دسته
۴۳ میلیون یورو	۵۰ میلیون یورو	< ۲۵۰	متوسط
۱۰ میلیون یورو	۱۵ میلیون یورو	< ۵۰	کوچک
دو میلیون یورو	دو میلیون یورو	< ۱۰	ریز

منبع

پیشنهاد کمیسیون اروپا ۲۰۰۳- EC

تعریف صنایع کوچک در آمریکا

تولید	۵۰۰ نفر شاغل
عمده فروشی	۱۰۰ نفر شاغل

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

خرده فروشی	۶/۵ میلیون دلار
------------	-----------------

منبع

اداره تجارتهای کوچک آمریکا www.sba.gov

تعریف صنایع کوچک در ژاپن

صنعت	اشتغال	سرمایه
تولیدی	۳۰۰	۲/۶۷ میلیون دلار
عمده فروشی	۱۰۰	۸۹۰ میلیون دلار
خرده فروشی	۵۰	۰/۴۵ میلیون دلار
خدمات	۱۰۰	۰/۴۵ میلیون دلار

چنانچه مشاهده می گردد هر کشوری برای خود یک تعریف خاصی را برای صنایع کوچک با عنایت به شرایط اقتصادی و اجتماعی حاکم انتخاب نموده و مبنای حمایت‌های خود را براساس این شاخص‌ها قرار داده اس که نیاز به بررسی و تحلیل روند رشد و افول صنایع کوچک نیز می تواند تاثیر از این تعاریف باشد. در ایران صنایع کوچک به شرح زیر تعریف می گردد.

تعریف صنایع کوچک از دیدگاه سازمان صنایع کوچک ایران

نوع صنعت	میزان اشتغال
متوسط و بزرگ	>۵۰
صنایع کوچک	<۵۰

در حال حاضر ملاک در تقسیم بندی صنایع براساس تعریف سازمان صنایع کوچک و شهرکهای ایرا بوده و صنایع با اشتغال زیر ۵۰ نفر را به عنوان شاخص اصلی مورد نظر قرار می دهیم.

۲-۲ نقش صنایع کوچک در توسعه اقتصادی ملل

با بررسی های علمی انجام یافته در خصوص تحولات جهانی بالخصوص در قرون اخیر دو عمل پیش برنده در خصوص اقتصاد جهانی تحت عناوین

۱- تغییر در اقتصاد جهان و ۲- ماهیت فناوری حاکم و موجود مطرح گردیده است که این دو عامل موجب رویکرد به واحدهای کوچک اقتصادی بوده اند هر دوی این عوامل در همه جا بر بنگاههای اقتصادی موثر بوده اند، به همین منظور در روند توسعه اقتصادی کشورهای مختلف از این بنگاهها بهره برده اند و به حمایت از آنها پرداخته اند در عین حال مدل‌های مختلفی از رشد صنعتی در اقتصادهای پیشرفته وجود دارد. بعضی از این تفاوت ها ناشی از قرار گرفتن کشورها در مراحل مختلف سیکل اقتصادی است و بعضی دیگر مربوط به نظام های خاص و شرایط تاریخی و سیاسی و اجتماعی آنهاست عدم وجود یک طبقه کارآفرین نوآور در بخش صنایع کوچک یکی از موانع اصلی رشد اقتصادی در برخی از کشورها در دوران پس از کمونیزم از جمله در اروپای شرقی بوده است^۱. ولی این موضوع تا حدودی در کشورهای اروپای غربی متفاوت بوده است و این کشورها توجه ویژه ای به صنایع کوچک داشته اند با بررسی به عمل آمده و تحقیقات انجام یافته نشان می دهد که صنایع کوچک حداقل از چهار جنبه به اقتصاد جهانی کمک می کنند.

۱- کارآفرینی: صنایع کوچک به کمک به رشد روحیه کارآفرینی و ایفاء نقش به عنوان عامل تغییر در اقتصاد مدرن به رشد اقتصادی کمک می کنند

۲- نوآوری: صنایع کوچک نقش مهمی در فرایند تغییر فناوری به عهده دارند آنها منبع

۳- پویایی صنعت: صنایع کوچک نقش مهمی در فرایند تحول صنعت به عهده دارند.

۴- ایجاد فرصت های شغلی: صنایع کوچک در سال های اخیر سهم قابل ملاحظه ای در ایجاد اشتغال های جدید داشته اند^۲

^۱ زوستان جی آکس - بوکالسون - روی توریک - نقش صنایع کوچک در اقتصاد مدرن ترجمه جهانگیر مجیدی - خدمات فرهنگی رسا

^۲ Acs and Aodresch ۱۹۹۱ a . P۱۵۰

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

به عبارت دیگر در دنیای مدرن امروز صنایع کوچک با مشخصات مخصوص به خود در موضوعاتی مختلف و مهم چون رشد اقتصادی، رقابت و حل بحران بیکاری همه گیر ، اثرات قابل توجهی دارن. اقتصاد صنایع کوچک می تواند قانونمندیهای مرتبط به مقیاس را به هم مربوط سازد این روندها پیامدهای زیادی برای اقتصاد جهانی دارند این پیامدهای را می توان را قالب جدول ذیل بیان نمود.

شرح	
ساماندهی جدید و ظهور دوباره صنایع کوچک شبکه سازی از صنایع کوچک - شبکه های تولیدی - نواحی صنعتی-پیمانکاری فرعی	اول
وجود ساختارهای صنعتی غیر متعادل و افزایش تولید انبوه چالش اساسی در این کشورها توسعه کارآفرینی از نوع شومپیتری و راه اندازی صنایع کوچک با ساختار صنعتی متعادل تر	دوم
وجود اقتصادهای غیر رسمی نقش محوری در پویایی اجتماعی و اقتصادی در کشورها کمتر توسعه یافته - صنایع کوچک در قالب خود اشتغالی جزء ساختار صنعتی جداناپذیر این کشورها شد.	سوم
گسترش صنایع کوچک در جهان و نقش رفاه اجتماعی آن مورد توجه قرار گرفت	چهار م

در مدل‌های اقتصادی در راستای ایجاد توازن میان بنگاه‌های اقتصادی بزرگ و کوچک نقاط موثری مطرح گردیده است که به برخی از آنها به عنوان اثرات مهم توازونی به شرح ذیل اشاره می گردد.

۱- بین تولید داخلی داده ها و خرید آنها از بازارها که اصطلاحاً تصمیم به ساخت یا خرید است

۲- بین هزینه تولید و هزینه حمل و نقل به این مفهوم که اگر محصول بیشتری تولید شود حجم بیشتری از باید به فروش رساند یعنی باید کوشش بیشتری باید صورت گیرد تا محصول بیشتری در بازارهای دورتر برسد

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

۳- بین هزینه بنگاههای اقتصادی کوچک که بازارهای محدود را در حد ظرفیت کامل تامین می کنند و هزینه های بنگاههای بزرگ که بازارهای کوچک را تامین می نمایند و از باقی ظرفیت خود استفاده نمی کنند.

۴- بین بهره وری (هزینه های تولید برای سطحی مشخص از آن) و قابلیت تنظیمی یعنی هزینه تنظیم برای سطح تولید مورد نظر

۵- بین مزیت های تولید انبوه (تولید کالاهای استاندارد با هزینه پائین) و مزیت های تخصصی یعنی تولید کالاهایی مشخص و سفارشی با هزینه های بالا

۶- بین اندازه از یک طرف و کنترل و انگیزه از طرف دیگر

۷- بین تحریض و تشویق کارآفرینان و اعاده شدن برای خیال پردازی های بی مورد به بیان دیگر توازن بین تحریفی و تنظیم

کاهش دستمزدها	شدت یافتن تقسیم بازارها	افزایش اطمینان	جهانی شدن
			افزایش در تجارت جهانی
توسعه فناوری	مقررات زدایی و آزادسازی	افزایش سطوح آموزش	۲- افزایش کنترل از راه دور
			۳- افزایش تحرک سرمایه و داده های مدیرتی

با عناوین به مطالب اشاره شد می توان گفت که دو دلیل عمده در سمت دهی بنگاههای اقتصادی به سوی کوچک سازی وجود دارد که ناشی از عوامل و شرایط اقتصادی جهان می باشد و این دلایل عبارتند از

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

۱- کاهش اثرات مقیاس : اغلب مورد بحث قرار گرفته و دو علم اقتصاد جایگاه خود را باز کرده است و این موضوع به تعمیق دانش ما در توجیه تفاوت مقیاس‌ها منتهی نشده است .

۲- کارآفرین‌عنوز عاملی ناشناخته در اقتصاد است دلیل آن اتفاق نظر موجود برسه این موضع است که در شاکله اقتصادی ما مشکلات ساختاری وجود دارد از طرف دیگر اصرار برای توجه بیشتر به کارآفرینی هر چه می‌خواهد باشد همه‌گیر شده است.^۱

در نهایت مطالعات دانشمندان علوم اقتصادی نشان می‌دهد که کسب و کارهای کوچک تا حدودی زیادی نجات بخش کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه هستند این مهم با بررسی‌های انجام یافته در مورد دوازده کشور اروپایی (عضو اتحادیه اروپا) و بررسی کشورهای آسیای جنوب شرق کاملاً مشهود است و رفته رفته الگوی توسعه اقتصادی مبتنی بر حمایت از صنایع کوچک به عنوان یک پدیده مناسب جهانی مطرح می‌گردد.

۳-۲- تجربه اتحادیه اروپا در توسعه صنایع کوچک^۲

اتحادیه اروپا که در حال حاضر دارای ۱۵ کشور با حجم و سطوح اقتصادی متفاوتی عضو هستند که برنامه‌های مختلف و متنوعی را برای توسعه SMEها تدارک دیده‌اند که اهم آنها عبارتند از :

اهمیت بنگاههای کوچک و متوسط در خصوص تولید و ایجاد اشتغال به قدری از نظر اقتصادی برای اعضای اتحادیه اروپا و سایر کشورهای اروپای غربی حائز اهمیت است که سیاست‌های بی‌شماری در جهت رشد این بنگاهها با انجام تغییرات اساسی در ساختار عمومی سیستم موجود حاکمیت اقتصادی آنها اتخاذ شده است از همین رو هدف آنها انجام اصلاحات ساختاری جامع در بخش دولتی، بازارهای ملی کار، و نظام آموزشی، تربیت نیروی انسانی و تحقیقات است.

در این ضمیمه سه جدول ارائه شده است که بیانگر سیاست‌های بنگاههای کوچک و متوسط در موارد زیر می‌باشد:

• محیط کسب و کار

• محیط مالی و بین‌المللی کردن خدمات اطلاع‌رسانی

روی توریک - سخنرانی در اتحادیه اروپا (در آن زمان تعداد اعضا اروپا ۱۲ کشور بود)^۱

^۲ EMI Small Business Research Consultancy Dutch SMEs in European Perspective september ۱۹۹۹

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

• تحقیق و توسعه، کار و آموزش، تقویت کارآفرینی و فرهنگ بنگاه داری

موارد فوق اهداف سیاستگذاری و ابزارهایی که به منظور دستیابی به این اهداف در کشورهای مورد مطالعه اعمال خواهد شد را شامل می شود.

حروف اختصار که در جدول به جای نام کشورها بکار می رود

IR L	ایرلند	B	بلژیک	I	ایتالیا	A	اتریش
L	لوکزامبورگ	D	آلمان	IS	ایسلند	C H	سوئیس
N O	نروژ	E	اسپانیا	N L	هلند	D K	دانمارک
S	سوئد	FI N	فنلاند	P	پرتغال	F	فرانسه
				U K	انگلستان	G	یونان

اهداف اصلی تحولات جدید در سیاست های بنگاه‌های کوچک و متوسط و ابزارهای عمده بکار رفته، در زمینه کسب و کار تجاری، اروپای غربی است

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

کشورها	ابزارها	اهداف
A,CH,E,F,FIN,I,IS,P	اظهارنامه های الکترونیکی و ارائه پرسشنامه ها واسناد یک شکل	ساده سازی و کاهش حجم کار اداری کسب و کار بویژه در مورد شرایط ایجاد تاسیسات جدید و اظهارنامه ها
A,CH,D,DK,E,F,FIN,I,IR L,IS,L,NL,NO,P,S,UK	ساده سازی در خواست های آماری یا اظهارنامه های اداری بنگاه ها	
A,CH,D,DK,E,F,FIN,IRL, L,NO,P,UK	مراکز یک مرحله ای برای ارائه خدمات اداری بویژه برای واحدهای جدید	اطلاع رسانی به کسب و کارها بخصوص در مورد مسائل اداری
B,CH,D,DK,E,FIN,IRL,L, NL,NO,P,S	مراکز یک مرحله ای، حتی از طریق اینترنت	مطالعه در مورد حجم کار اداری به منظور پیشنهاد راه حل های بهینه سازی و ساده سازی به سیاستگذاران
E,F,FIN,I,IS,IRL,L,P,S	تحقیقات دولتی در مورد تاثیرات قوانین بر بنگاههای کوچک و متوسط و ارائه پیشنهادات برای بهبود ساختارهای قانونی	کاهش و یا بخشودگی مالیاتی و تامین اجتماعی برای بنگاههای کوچک و متوسط
A,B,CH,D,E,FIN,I,P,UK	اصلاح و ساده نمودن نظام های مالیاتی و تامین اجتماعی	ساده سازی ساختار اداری
CH,F,FIN,NO,UK	اصلاح قوانین و بخشودگی مالیاتی و کاهش فشار نظام تامین اجتماعی بویژه بر بنگاه های جدید	کاهش اثرات شغلی و رشکستگی بنگاهها
A.B.F.I	اصلاحات قانونی، بخشودگی مالیاتی یا اعمال مشوق ها برای نقل و انتقال شرکت	تسهیل انتقالات شرکت ها

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

اهداف اصلی برای تحولات جدید در سیاست‌های بنگاه‌های کوچک و متوسط و ابزارهای اصلی بکار گرفته شده با توجه به محیط مالی و بین‌المللی و خدمات اطلاع‌رسانی

کشورها	ابزارها	اهداف
	محیط مالی	
A,CH,D,DK,E,EL,F,FIN,IR L,IS,P,NO,S,UK	تعدیل قوانین، ایجاد و فراهم کردن مشوق‌ها برای سرمایه‌مخاطره‌پذیر، صندوق‌های سرمایه‌اولیه و منجیان کسب و کار	توسعه مکانیسم‌های صندوق‌های نوآوری برای شروع و رشد بنگاه‌های کوچک و متوسط بویژه در زمینه‌های نوآوری و سرمایه‌گذاری
A,D,DK,E,F,FIN,I,L,NL,N O	ایجاد و فراهم کردن مشوق‌هایی برای اعتبارات پایین دستی، وامها و اعتبارات مشارکتی	
A,B,C,D,E,F,FIN,I,NL,UK	طرح‌های تضمین‌بدهی‌های قراردادی بنگاه‌های کوچک و متوسط و همین‌طور برنامه‌های تقسیط بدهی‌ها و برنامه‌های کاهش قروض	تسهیل دسترسی بنگاه‌های کوچک و متوسط به اعتبارات و بهبود ساختار مالی آنها
EL,I,IRL,UK	اقداماتی برای تاخیر در بازپرداخت‌ها	
A,B,D,E,EL,I,IRL,UK	مشوق‌های مالی برای سرمایه‌گذاریهایی بنگاه‌های کوچک و متوسط	برنامه‌های ملی کمک مستقیم به بنگاه‌های کوچک و متوسط
A,B,DK	ایجاد بازارهای ثانویه برای صنایع کوچک و متوسط	اصلاحات نهادی
	بین‌المللی کردن و خدمات اطلاع‌رسانی	

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

A,CH,D,DK,E,EL,I,IRL,L, NL,NO,UK	برنامه های تشویقی برای تحقیقات بازار و شرکت در نمایشگاههای تخصصی	کمک به بنگاههای کوچک و متوسط در جهت نفوذ به بازارهای خارجی
CH,EL,IRL,IS,NL,UK	ایجاد نهادهای ملی، خصوصی یا دولتی برای توسعه تجارت خارجی	
A,CH,D,DK,EL,F,I,IRL,L, NL,NO,P,UK	مشوق های مالی و پشتیبانی فنی، اغلب از طرف نهادهای توسعه تجارت خارجی، برای یافتن شرکای خارجی و انجام توافقات و سرمایه گذاریهای مشترک	پشتیبانی از تلاش ها و همکاریهای بین المللی و ایجاد شبکه گسترده ملی برای بنگاههای کوچک و متوسط
A,D,DK,E,F,FIN,I,IS,NL	مشوقهای مالی برای سرمایه گذاری مستقیم در خارج	
A,B,CH,D,E,F,FIN,S,IRL,L, NO,P,UK	ایجاد جریانهای اطلاع رسانی ویژه و شبکه های اینترنتی	
		اشاعه اطلاعات مورد علاقه بنگاهها کوچک و متوسط (مدیریت، تجارت ، مالی وغیره)
A,B,D,DK,E,I,IRL,NL,NO, P	برنامه های آموزشی برای مدیران یا کارکنان یا کارآفرینان	
		ارتقاء ظرفیت سازمانی بنگاه به منظور نفوذ به بازارهای خارجی

اهداف اصلی تحولات جدید در سیاست های بنگاههای کوچک و متوسط و ابزارهای عمده اجرایی

در زمینه تحقیق و توسعه، کار و آموزش ، و تقویت فرهنگ کارآفرینی و بنگاه داری

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

کشورها	ابزارها	اهداف
	بهبود دسترسی به تحقیق و توسعه، کار و آموزش	
CH,DK,F,FIN,I,IS,N L,UK	ایجاد مراکز زادپروری	ایجاد بنگاه‌های کوچک و متوسط جدید بسیار نوآور
CH,D,DK,F,FIN,ID,L ,NL,S	ابزارهای مالی برای ایجاد صنایع پربازده تولیدی و پیشرفته (سرمایه اولیه و سرمایه مخاطره پذیر) برنامه های همکاری بین بنگاه‌های کوچک و متوسط و مراکز تحقیقاتی دولتی یا بین خود EMES	کمک به بنگاه‌های کوچک و متوسط موجود برای هدایت تحقیق و توسعه یا جذب طرح های نوآوری از بیرون
A,D,DK,E,EL,F,I,IRL ,L,UK	مشوق های مالی و مالیاتی برای سرمایه گذاری در نوآوری یا اجرای سیستم های تأیید کیفیت	
A,CH,F,I,NO,P	برنامه های نوآوری بخش دولتی در زمینه های ویژه (فناوری اطلاعات و اینترنت، تجارت الکترونیک و بیوفناوری)	
A,D,F,UK	برنامه های تشویقی برای کاربرد تجاری بخش تحقیقات دولتی	بهبود نظام تحقیقاتی ملی به منظور توزیع نوآوری های تکنولوژیک بنگاه‌های کوچک و متوسط در میان دیگران
A,E,FIN,I,IRL,IS,L	ایجاد فعالیت ها و برنامه ای آموزشی و مشاوره ای برای بکارگیری فناوری های جدید	
A,CH,D,DK,FIN,I,IR L,IS,L,NL,P,UK		
B,CH,D,E,EL,F,FIN,I	برنامه های آموزش حرفه ای برای پاسخ به نیازهای	بهبود نسبت بین

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

.IRL,IS,L,NO,UK	بنگاه‌ها	کیفیت و هزینه و سرمایه انسانی در بنگاه‌های کوچک و متوسط
A,CH,D,E,EL,F,FIN,I,IRL,IS,L,NO,UK	کمک هزینه برای استخدام کارآموزان و فارغ التحصیلان جدید	
B,D,DK,I	کمک هزینه برای استخدام دانشمندان یا مدیران عالی رتبه	
A,B,E,EL,F,FIN,I,ISL,L,P,S	اصلاح طرح‌ها برای بازارهای ملی کار در جهت انعطاف پذیری بیشتر	
B,D,E,F,FIN,L,P,S	مشوق‌هایی برای استخدام بیکاران	کمک به دسترسی بیکاران به بازار کار بویژه در بخش بنگاه‌های کوچک و متوسط
	تقویت فرهنگ کارآفرینی و بنگاه داری	
B,D,DK,E,F,I,IS,L,NL	مشوق‌هایی برای ایجاد کسب و کار جدید ویژه جوانان، زنان و بیکاران	توسعه روند خود اشتغالی بویژه در میان جوانان و بخش‌هایی از جامعه که احتمال خطر کنار گذاشته شدن از بازار کار در آنها وجود دارد
A,CH,D,E,EL,FIN,I,P,S,UK	ارائه دوره‌ای آموزشی برای خود اشتغالی	
B,CH,DK,FIN,I	ارائه دوره‌هایی در زمینه بنگاه داری و برنامه‌ای برای تمرین کسب و کار برای دانش‌آموزان	افزایش دانش بکارگیری روش‌های کسب و کار و نیروی کار برای استخدام آتی در شرکت

راه حل‌ها برای مشکلات تطبیقی اغلب شبیه به هم هستند اگرچه دارای مختصات ویژه ملی بوده و شامل اقداماتی از قبیل تامین و استفاده فزاینده از ابزارهای اطلاعات و برقراری ارتباط بین بنگاه‌های اقتصادی و دولت، ارتقاء ظرفیت تکنولوژیک و نوآوری شرکت‌های کوچک تر (گاهها با همکاری انستیتوهای تحقیقاتی دولتی) آموزش و ارتقاء منابع انسانی و بکارگیری ابزارهای نوآوری مالی برای توسعه بنگاههای کوچک و متوسط می‌باشد.

جمع بندی و نتیجه گیری

در این مقاله به بررسی موضوع کارآفرینی از نگاه اقتصادی پرداخته شد به عبارتی تاثیر کارآفرینی در عرصه توسعه اقتصادی و روشها و مدل‌های موجود در توسعه کارآفرینی که منجر به تشکیل و ایجاد شرکت می‌گردد. مطرح شد پیتر کیلیبی^۱ یکی از اندیشمندان علم اقتصاد در کتاب خود بنام «کارآفرینی و توسعه اقتصادی» مزایا و معایب هر یک از مدل‌های مطرح را که غالبا از طریق اندیشمندان اقتصادی است بررسی نموده و مورد تجربه قرار داده است او تحقیق مک کله لند را بدلیل نداشتن معیار نیاز به توفیق و رشد اقتصادی مورد انتقاد قرار داد و مدل پویای شومپیتر راجع به کارآفرینی به دلیل توضیح رابطه کارآفرینی و رشد اقتصادی بر مدل ایستای وبر تفوق یافت و نظریه وبر را بدلیل داشتن ارزشهای فرهنگی و حمایت‌های اجتماعی که عوامل رفتار کارآفرینانه را مشخص نمود بسط یافته تلقی نمود هر یک از مدل‌های اشاره شده دارای نقاط قوت و ضعف خاصی است که باید در محیط عمل مورد ارزیابی و نقد قرار گیرند و نگاه ویژه اقتصادی آن مورد تأیید قرار گرفت. با بررسی کشورهای مختلف و تجربیات ارزنده آنها در خصوص توسعه صنایع کوچک به این مهم دست خواهیم یافت که توسعه منابع انسانی و توجه به مقوله کارآفرینی و رواج آن در اقصاء مختلف جامعه یکی از اساسی ترین برنامه‌های است که اکثر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی به آن تاکید دارند لذا تناسب و تطابق مدل‌های توسعه کارآفرینی و نقش آنها در ایجاد و راه اندازی کسب و کارهای کوچک و متوسط از جایگاه و اهمیت خاصی برخوردار است و مدل‌های تجربه شده بسیاری را می‌توان یافت که می‌تواند زمینه بروز و توسعه صنایع کوچک با تکیه بر افزایش مهارت‌های مدیریتی و کارآفرینی فراهم آورده لذا به نظر می‌رسد میتوان به شناخت اوضاع اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی حاکم یکی از مدل‌های مورد استفاده در کشورهای جهان را برای بومی سازی و کاربرد در ایران و استان‌های مختلف آن پیشنهاد و بررسی نمود و یا تلفیقی از مدل‌های موجود را با رفع ایرادات احتمالی یا تطبیق با شرایط موجود به عنوان مدل توسعه ای صنایع کوچک مورد استفاده قرار گیرد چنانچه در بررسی‌های انجام یافته مشاهده می‌گردد عامل اصلی در توسعه صنایع کوچک تربیت و پرورش کارآفرینان بوده و فرایندهای حمایتی دولتی و سوسپسیدهای

^۱ Peter killby

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

مثبت شکل‌گیری این صنایع از مواد مهم تلقی می‌گردد و بستر سازی برای ایجاد فضای مناسب کسب و کار تقویت همکاری‌های بین‌بنگاهی (صنایع کوچک و بزرگ توسعه مشاهده‌های کسب و کار و ایجاد مرکز خدمات کسب و کار و برنامه‌های ابتکاری مثبت شکل‌گیری کسب و کارهای نویی از اهمیت خاصی برخوردار است. در این مقاله دیدگاه‌ها بر تائید کارآفرینی در توسعه صنایع کوچک بوده و کشورهای که در این زمینه تلاش و حرکت بیشتری داشتند این مهم را اثبات می‌نمایند.

Archive of SID

همایش ملی ایده‌های کارآفرینانه و فرصت‌های جدید کسب و کار

منابع و مراجع

- ۱- استراتژی افزایش مشارکت موثر ورقابتی در بخش صنایع کوچک ومتوسط در توسعه صنعتی واقتصادی جمهوری اسلامی ایران
- ۲- مجموعه مقالات سمینار وجایگاه واحدهای کوچک صنعتی در توسعه اقتصادی واجتماعی کشور در سال ۱۳۷۲
- ۳- کارآفرینی جامع - دکتر میر میران
- ۴- کارآفرینی (الگوها ومفاهیم واصطلاحات) - دکتر احمد پور داریانی
- ۵- منابع متعدد اینترنتی در خصوص کارآفرینی وصنایع کوچک
- ۶- توسعه منابع انسانی راهگشایی برای توسعه صنعتی واقتصادی - وزارت صنایع ومعدان - مشاوره صنایع کوچک
- ۷- استراتژیهای توسعه ومدرنیزه کردن واحدهای کوچک صنعتی وبازرگانی
- ۸- جزوه تجربیات صنایع کوچک در ژاپن - آژانس جایکا

^۱-Timmons Model :Entrepreneurship. Robort.D.Hisrich .P.Peters ۲۰۰۴ the Mc Graw Hill Co. Inc

^۲-T.W. zimmer .N.M.Scarborough: Essontial of Enterpreneurship and small Business Mangement :Prentic cHall Publishing commpony ۲۰۰۴

^۳-Sahlman et al ; the Entrepreneurial venture : ۱۹۹۹

^۴-D.F. kuratko .Entrepreneurship in the Twenty – firstcentury :Thomson publishibg .co. ۲۰۰۴

Bruce.R.Barringer :Entrepreneurship successfully Launching New ventures: Prentice Hall ۲۰۰۶

^۵-T.W. zimmer .N.M.Scarborough: Essontial of Enterpreneurship and small Business Mangement :Prentic cHall Publishing commpony ۲۰۰۴